

SPOLEK PŘÁTEL HOR LIBERECKÉHO KRAJE

Z ČINNOSTI
JIZERSKO-JEŠTĚDSKÉHO
HORSKÉHO SPOLKU
V ROCE 2024

Výroční zpráva JJHS 2024

Jizersko-ještědský horský spolek (JJHS) se sídlem v Liberci byl založen v roce 1996 a sdružuje členy se zájmem o přírodu, historii a kulturní tradice Jizerských hor a Ještědského hřbetu. JJHS je otevřeným spolkem, jenž přijímá členy bez ohledu na věk či státní občanství. Mezi jednotlivými členskými schůzemi je činnost JJHS řízena výborem voleným na čtyřleté období. Jizersko-ještědský horský spolek provozuje webové stránky www.horskyspolek.cz, kde je možné nalézt podrobné informace o jeho činnosti.

Ochrana přírody

Zejména v praktických opatřeních pro ochranu přírody rozšířil JJHS svoji působnost na téměř celé území Libereckého kraje. Svoji činnost zaměřujeme především na práci v terénu, na péči o chráněná území v Jizerských horách, na Ještědském hřbetu, v Českém ráji, Lužických horách, na Frýdlantsku i Českolipsku. Vyznačujeme hranice rezervací, kosíme horské louky se vzácnými druhy rostlin, likvidujeme nepůvodní invazní rostliny, vytváříme nové biotopy pro vodní a mokřadní faunu i flóru, budujeme a udržujeme zařízení k usměrnění pohybu návštěvníků, stavíme oplocenky k ochraně lesních porostů apod. V posledních letech se podílíme na revitalizaci vybraných rašelinišť v Jizerských horách hrazením odvodňovacích příkopů, které zde byly v minulosti vytvořeny.

Údržba zábradlí v PR Na Čihadle

Foto Milan Šteinfest

Úklid PR Meandry Smědě

Foto Pavel Schneider

Kromě toho se aktivně zúčastňujeme správních řízení vedených orgány státní správy s možností ovlivnit rozhodování o připravovaných zásazích do přírody a krajiny regionu. Při své činnosti spolupracujeme zejména s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR – Správou CHKO Jizerské hory, Správou CHKO Český ráj, Správou CHKO Lužické hory, Krajským úřadem Libereckého kraje, Lesy České republiky, s. p., Nadací Ivana Dejmala pro ochranu přírody, s obcemi i nevládními organizacemi v celém Libereckém kraji.

Publikační činnost

Vydáváme populárně-naučné publikace věnované různým tématům z oblasti Jizerských hor, Frýdlantska a Ještědu, které se svým námětovým a estetickým pojetím snaží oslovit všechny skupiny návštěvníků, posílit v nich vztah k našemu kraji, rozšířit jejich poznatky o kulturním i přírodním bohatství regionu a nenásilnou formou apelovat na nutnost ochrany tohoto dědictví. Od roku 2003 vydáváme ročenky Jizersko-ještědského horského spolku, které obsahují nejen informace o činnosti JJHS, ale také mnoho zajímavých tematických článků z českých i polských Jizerských hor, Ještědu i dalších oblastí Libereckého kraje. Při jejich tvorbě spolupracujeme i se zahraničními autory.

Osvětová a propagační činnost

Budujeme a opravujeme naučné stezky a vytváříme informační tabule k chráněným územím, které v terénu seznamují návštěvníky s přírodními a historickými zajímavostmi jednotlivých území. Pravidelně uklízíme odpadky v přírodní rezervaci Meandry Smědé či v okolí silnice v Oldřichově v Hájích.

Zabýváme se hlubším poznáním významných lokalit z pohledu historického, kulturního nebo přírodovědného. Organizujeme výlety a vlastivědné exkurze, seznamujeme se s méně známými a navštěvovanými místy s cílem vytvářet a pěstovat vztah k historii i současnosti regionu, jeho kulturním tradicím a hodnotám. Provádíme i rekonstrukce a údržbu vyhlídkových míst v Jizerských horách a jejich okolí.

Organizujeme různé akce pro veřejnost spojené se sportovně-turistickými výkony i kulturními pořady v přírodě, popř. na nich spolupracujeme. Jmenovat můžeme např. *Soutěž stovkařů*, *Slavnosti Ještědu*, *Sklářská slavnost* na Kristiánově, *Slavnosti slunovratu* atd.

Pozemkový spolek

Pozemkový spolek pro přírodu a památky severovýchodních Čech, původně nazvaný Severák, byl založen v roce 2000 jako součást Jizersko-ještědského horského spolku. V červnu 2001 získal do pronájmu první pozemek na Václavíkově Studánce, který již v portfoliu Severáku není, a v dubnu 2002 byl akreditován ÚVR ČSOP a zařadil se tak mezi registrované pozemkové spolky v ČR. Hlavním posláním pozemkového spolku JJHS je přímá ochrana vybraných lokalit s významnou přírodní či kulturně-historickou hodnotou. Tato ochrana je prováděna nejprve nabytím vlastnických nebo jiných věcných práv ke zvoleným nemovitostem (dlouhodobý pronájem) a následnou odpovídající péčí o ně. Severák má aktuálně na starosti tři lokality, tj. pozemek v Kořenově, komplex mokřadů a vlhkých luk v Bílém Potoce a cennou louku zvanou Pralouka v osadě Jizerka.

Hrabání a odvoz trávy z Pralouky na Jizerce

Foto Pavel Schneider

Vznik spolku

Prvotní myšlenka vzniku JJHS spadá již do roku 1995. Tehdejší dobrovolní ochránci přírody přišli s nápadem založení občanského sdružení, které by propojovalo zájmy a myšlenky podobně zaměřených ekologických organizací a institucí, programově by je zastřešovalo a mělo regionální působnost. Spolek se měl od začátku stát základnou především pro milovníky hor, a proto se i svým názvem odlišuje od jiných, úzce zaměřených, pouze ochránářských sdružení. Cílem JJHS je kriticky se stavět a věcně argumentovat proti megalomanským projektům, např. jako byla idea pořádání SKI 2003, jež by svým pojetím a rozsahem nepochybně negativně ohrožovalo horskou přírodu. V březnu 1996 se v budově Správy CHKO JH sešel přípravný výbor spolku, začaly se tvořit první stanovy a programová náplň budoucího sdružení. S rostoucím tlakem pořádání SKI 2003 bylo nezbytné proces založení občanského sdružení urychlit, aby posléze mohlo aktivně vstupovat do správních řízení týkajících se kontroverzních plánovaných zásahů pořadatelů SKI 2003. Na podzim roku 1996 bylo dokončeno paragrafové znění stanov a dne 18. 12. 1996 byl návrh na registraci nového sdružení s názvem Jizersko-ještědský horský spolek doručen na Ministerstvo vnitra ČR. O den později byl náš spolek ministerstvem zaregistrován a 19. 12. 1996 je tak oficiálním datem vzniku spolku. V roce 1997 začala pracovat první kancelář, dokončovaly se poslední formality spojené s fungováním spolku jako samostatné právnické osoby a vzniklo i logo JJHS.

Tradice horského spolku

Roku 1884 byl z popudu továrníka a zároveň milovníka hor a propagátora turistiky Adolfa Hoffmanna v Liberci založen Německý horský spolek pro Ještědské a Jizerské hory (DGVJI). Postupně se rozrostl v obrovskou organizaci s 8 000 členy ve 25 sekcích. Již brzy po založení se z něj stalo velice prestižní sdružení, jehož členy byli i přední liberečtí továrníci a významné osobnosti politického i kulturního života. Díky dobrému finančnímu zázemí mohl DGVJI rozvíjet celou řadu aktivit: značil první turistické stezky, vydával mapy a průvodce, stavěl rozhledny i horské chaty. Od roku 1891 vydával také spolkové ročenky, jež jsou dodnes ceněným zdrojem informací nejen o Liberecku. Pravděpodobně největším počinem DGVJI byla stavba ještědského hotelu, dokončeného roku 1907 (shořel roku 1963). Náš Jizersko-ještědský horský spolek je moderní organizací, která navazuje na dobré tradice DGVJI, a přitom se jasně distancuje od jeho směřování po roce 1938.

Činnost Jizersko-ještědského horského spolku v roce 2024

Realizace praktických opatření v ochraně přírody a krajiny

Obnova návštěvnické infrastruktury v PR Bukovec a NPR Rašeliniště Jizerky

JJHS dokončil v roce 2024 projekt *Obnova návštěvnické infrastruktury v PR Bukovec a v NPR Rašeliniště Jizerky*. Návštěvnická infrastruktura v PR Bukovec a NPR Rašeliniště Jizerky je tvořena především naučnou stezkou *Tři Iseriny*, která územím prochází. Stezku tvoří jednotlivá zastavení, kde návštěvníci mohou zjistit zajímavosti prostřednictvím instalovaných infopanelů. Průchod územím je usnadněn pomocí povalových chodníků, zábradlí a terénních stupňů. Projekt řešil údržbu stezky v území PR Bukovec a NPR Rašeliniště Jizerky v následujících parametrech:

- Nově budované stupně - 32 ks
- Oprava stávajících stupňů - 123 ks
- Nově budovaný povalový chodník - 38 m²
- Likvidace povalového chodníku - 38,9 m²
- Oprava povalového chodníku - 140 m²
- Nově budované dřevěné zábradlí - 68 m
- Likvidace stávajícího dřevěného zábradlí - 57 m
- Oprava stávajícího dřevěného zábradlí - 7 m
- Opravené informační tabule - 8 ks

Jednotlivé prvky stezky mají za cíl ukázat návštěvníkům Jizerských hor krásy chráněných území tak, aby zároveň nepoškozovali daná území. Jizersko-ještědský horský spolek o stezku pečuje dlouhodobě, rozsáhlou rekonstrukci provedl již v letech 2008 a 2009. Od té doby stezku pravidelně udržuje. Projekt umožnil podnik Lesy České republiky, s. p.

Podpořeno: Operační program životního prostředí a Nadace Ivana Dejerala pro ochranu přírody.

Michal Vinař

IV. etapa obnovy rašeliniště v ochranném pásmu NPR Rašeliniště Jizerky

V roce 2024 JJHS pokračoval v pořadí již se čtvrtou etapou obnovy rašeliniště v ochranném pásmu NPR Rašeliniště Jizerky. Během roku 2024 bylo vybudováno 30 hrázek z celkových 100 kusů. V roce 2023 bylo vybudováno 50 hrázek a na rok 2025 zbývá posledních 20 hrázek. Realizaci projektu umožnil podnik Lesy České republiky, s. p.

Podpořeno: Dotační program Libereckého kraje 8.6 Podpora retence vody v krajině a Nadace Ivana Dejerala pro ochranu přírody.

Pavel Schneider

Obnova návštěvnické infrastruktury v PR Na Čihadle

Projekt, který JJHS v roce 2024 zrealizoval, spočíval v opravě stávajících povalových chodníků a opravě a doplnění zábradlí v PR Na Čihadle. Stávající konstrukce byly již značně opotřebované a bylo třeba je opravit nebo vyměnit.

V PR Na Čihadle bylo opraveno 63,7 m stávajícího povalového chodníku, který se nachází u vyhlídkové věže v rezervaci. Dále došlo k odstranění stávajícího dřevěného zábradlí v délce cca 12 m. Podél celé délky chodníku bylo následně vybudováno nové oboustranné dřevěné zábradlí celkové délky 127 m. Nad rámec projektu zde byl také vyměněn stůl s lavicemi a stojan na kola.

V roce 2025 bude projekt pokračovat v PR Klečové louky, kde bude opraveno 70 m stávajícího povalového chodníku. Dojde zde zároveň k opravě 10 m původního zábradlí. Projekt umožnil podnik Lesy České republiky, s. p.

Podpořeno: Operační program životního prostředí a Ekofond statutárního města Liberec.

Pavel Schneider

Úklid PR Meandry Smědé

Přibližně tři desítky dobrovolníků z řad členů a příznivců Jizersko-ještědského horského spolku se sešlo v sobotu 20. dubna 2024 v PR Meandry Smědé na Frýdlantsku v blízkosti obce Višňová, aby zde uklízeli odpadky.

Jednalo se již o patnáctý ročník této akce. JJHS PR Meandry Smědé uklízel poprvé v roce 2005 a od té doby (pouze kromě let 2014, 2017, 2019–2021) čistí tuto lokalitu od odpadků pravidelně. Jarní období je pro čištění řeky a jejího okolí nejvhodnější – vegetace ještě nemá listí, terén je prostupnější a odpadky je snazší odhalit. To v roce 2024 moc neplatilo, jelikož se příroda probudila v předstihu a oproti minulým rokům byly již stromy a keře zelené a byliny narostlé.

Počasí nám vloni bohužel moc nepřálo a jsme rádi, že i přesto přibližně třicet odvažlivců dorazilo. Oblékli se do holínek a pláštěnek a vyrazili hledat odpadky kolem řeky. Velice jim za to děkujeme a jsme rádi, že i ve velmi nepříznivém počasí se lidé vydají čistit přírodu od odpadků. Dokazují tak, že jim na stavu naší krajiny opravdu záleží.

Dobrovolníci sbírali odpadky podél toku řeky Smědé nacházející se v přírodní rezervaci Meandry Smědé – od mostu v Předláních až po železniční most přes řeku u osady Boleslav (cca 5 km). Sběračům se podařilo nejrůznějšími odpady naplnit asi 25 pytlů. Kromě toho z meandrů řeky vytáhli také 4 pneumatiky.

JJHS hodlá tento úklid zopakovat i v příštích letech a doufá, že přibude lidí, kteří s nepotřebnými věcmi nakládají tak, jak mají, a ubude odpadků hromadících se v krásném prostředí přírodních meandrů řeky Smědé. Každý z nás nese za současný stav rezervace svůj díl zodpovědnosti.

Na akci finančně přispěl Liberecký kraj a společnost Termizo, a. s., velmi jim za příspěvek děkujeme. Hlavně ovšem děkujeme všem, kteří se úklidu zúčastnili a ukázali tak, že jim osud naší krajiny není lhostejný! Jsme velice rádi, že takovýchto lidí neustále přibývá.

V PR Meandry Smědé je chráněn přírodní ráz údolní nivy podhorské řeky s přirozeně se vyvíjejícím říčním korytem, se slepými rameny a s fenoménem šterkopískových náplavů. Toto území je pravidelně několikrát za rok zaplavováno, a právě tyto záplavy přinášejí do

rezervace obrovské množství odpadků, které spláchne voda z hořených partií povodí řeky Smědé. Odpady z celého Frýdlantska se tak hromadí v přirozených meandrech a naplavinách, které jsou pro svoji jedinečnost chráněny v přírodní rezervaci. Pravidelní účastníci této brigády mají možnost sledovat přirozený vývoj koryta vodního toku Smědé, které je každý rok trochu jiné, neustále se vyvíjí, mění svoji trasu a vytváří tůně a slepá ramena.

Pavel Schneider

Obnova křížové cesty u Janovických poustev

Zásadní obnovy se dočkalo málo známé, ale přesto velmi působivé a malebné poutní místo – Janovické poustevny u Janovic v Podještědí. Vztyčení nového kříže, postavení křížové cesty, celkové úpravy místa a zvýšení přívětivosti pro návštěvníky se ujal Jizersko-ještědský horský spolek. Poutní místo bylo dne 1. 6. 2024 nově vysvěceno litoměřickým biskupem Stanislavem Příbylem a děkanem dominikánského kláštera v Jablonném v Podještědí Pavlem Mariou Mayerem. Pro návštěvníky a turisty bylo připraveno drobné občerstvení.

Neobvykle členěnou poustevnu v borovém lese začali dle dochované pověsti budovat mniši Thomas a Valerian, kteří se zde usídlili po zrušení kláštera v Jablonném v Podještědí v roce 1788. U skal si vybudovali srub a do pískovcových skal si vytesali několik výklenků a místností pro svaté obrázky. Mimo zbožnosti se věnovali léčení a výuce místních lidí. Když zemřeli, byli pohřbeni nedaleko poustevny.

Na jejich počest byla k poustevnám v roce 1834 uspořádána první pouť, při které bylo místo i vysvěceno. Křížová cesta včetně jeskyně zde byla vybudována pravděpodobně po roce 1864 majitelem pozemku Antonem Rudolphem. V roce 1912 bylo místo obnoveny, ale tradice poutí rychle slábla a definitivně se vytratila s vystěhováním většiny německy mluvících obyvatel Janovic. Místo upadlo v zapomnění, obrázky zmizely nebo byly zničeny.

Slavnostní vysvěcení Janovických poustev 1. června 2024

Foto Pavel Schneider

Až na konci 20. století bylo místo vyčištěno, z části opraveno a doplněno o prostou kalvárii s dřevěným křížem. I na ní však zub času zapracoval, kříž spadl, obrázky křížové cesty se rozpadly. O historii místa napsal podrobný článek Marek Řeháček v *Ročence JJHS 2021*, Jizersko-ještědský horský spolek na jaře 2024 místo obnovil. Byl vztyčen nový hlavní kříž, postaveny nové obrázky křížové cesty, vybudováno nové zábradlí, upraveno schodiště, vyčištěna skalní kaplička a sestaveno nové posezení pro návštěvníky.

Akci finančně podpořily Dotační fond Libereckého kraje a Nadace občanského fóra.

Michal Vinař

Sekání luk na Jizerce

Jako každý rok, i v roce 2024 se desítky členů a příznivců Jizersko-ještědského horského spolku vydaly posekat cenné louky v přírodní rezervaci Bukovec u osady Jizerka v Jizerských horách. Tradiční akce probíhala od pondělí 29. 7. do neděle 4. 8. Zatímco z kraje týdne nastoupilo několik sekáčů, kteří pomocí křovinořezů a bubnové sekačky pokosili plánem péče stanovenou část tzv. Upolínové louky a Pralouky, o víkendu se dostavila hlavní skupina, která měla za úkol posečenou biomasu pohrabat a na plachtách odtáhnout k cestě, odkud byla následně traktorem odvážena k dalšímu využití. Všechny tyto práce jsou prováděny ve spolupráci s odbornými pracovníky Správy CHKO Jizerské hory.

V rámci akce se pokračovalo v zajímavém projektu pracovníků Správy CHKO Jizerské hory, kteří na vytípané ploše chudé louky provádí pokus zvýšení druhové diverzity pomocí rozprostírání sena z druhově bohatších luk. Louka se nejprve poseče, odstraní se travní hmota, následně se narušuje travní drn, aby semena měla větší šanci se uchytit a posléze se rozprostírá rovnoměrná menší vrstva sena. Posekání louky se nahrazuje také

Hrabání a odvoz biomasy z Pralouky na Jizerce

Foto Pavel Schneider

pastvou skotu. S projektem členové spolku pomáhali již v předchozím roce. Zatím je však příliš brzy na hodnocení.

Louky pod Bukovcem představují nejbohatší botanickou lokalitu v CHKO Jizerské hory. Hojně se zde vyskytuje například upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), který se stal symbolem CHKO Jizerské hory. Vyskytují se zde i další vzácné druhy, jako třeba kropaňáč vytrvalý (*Swertia perennis*) nebo pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*). Louky se kosí vždy po odkvětu význačných rostlin, aby se omezil rozvoj rostlin běžných a také aby se zabránilo zarůstání luk náletovými dřevinami. Na rozdíl od většiny luk na našem území, které vznikly lidským působením, bezlesí v okolí Bukovce se zde vyskytovalo již před příchodem člověka. Odtud také pochází název louky u turistické cesty od parkoviště u Mořiny na Bukovec Pralouka.

Michal Vinař

Úklid podél silnice z Oldřichova v Hájích do Raspenavy

V Oldřichovském sedle se v sobotu 12. října ráno sešlo asi 40 členů a příznivců Jizersko-ještědského horského spolku proto, aby uklidili odpadky podél silnice vedoucí z Oldřichova v Hájích do Raspenavy. Tato silnice prochází ochranným pásmem národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny a v jejím blízkém okolí se bohužel nachází poměrně značné množství odpadků.

Účastníci sbírali odpadky v bezprostřední blízkosti silnice ve vzdálenosti přibližně 50 m od hrany komunikace do plastových pytlů. Naprostou většinu sesbíraného odpadu tvořily různé obaly od svačtin z benzínových pump a fastfoodů, PET láhve, plechovky od různých nápojů, nejvíce asi od energydrinků, láhve od alkoholu, igelitové pytlíky a podobně. Drtivá většina odpadů pochází s největší pravděpodobností od posádek automobilů projíždějících po silnici mezi Oldřichovem v Hájích a Raspenavou, které si čistí své vozy tak, že odpadky vyhazují z okének do lesa a ty pak padají po strmých svazích i do poměrně velkých vzdáleností od silnice. Letos bylo odpadků méně než v předchozích letech, pravděpodobně především proto, že silnice v Mníšku a Oldřichově v Hájích je zavřená pro tranzitní dopravu.

Tuto lokalitu čistí JJHS pravidelně na podzim, stejně tak jako PR Meandry Smědé u obce Višňová v dubnu.

Po práci se brigádníci sešli v hospodě v Oldřichovském sedle a dali si zasloužené občerstvení. Děkujeme všem, kteří se úklidu zúčastnili, a těšíme se, že odpadků bude ubývat a budeme mít čím dál tím méně práce!

Pavel Schneider

Další práce, které realizoval JJHS v roce 2024

— Vyhlobení tůň v Jizerce poblíž terénní stanice Severočeského muzea.

Publikační činnost

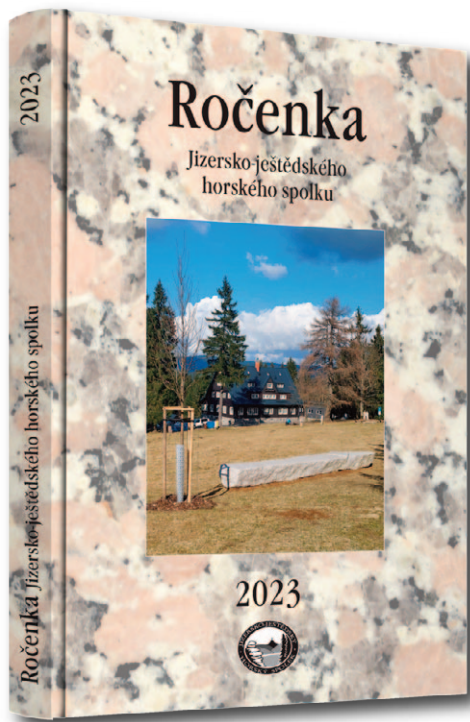
Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku 2023

Dvacátá druhá *Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku* vyšla začátkem dubna 2024 v nákladu 700 výtisků. Čtenáři v ní najdou pestrou skladbu článků o historii i přírodních zajímavostech našeho kraje a také příspěvky z činnosti horského spolku.

Po několika letech se vracíme k rozhovorům se známými osobnostmi našeho regionu, které mají vztah k horám, k jejich přírodě i historii. O svém šťastném a naplněném životě vypráví a na otázky Moniky Voničkové odpovídá paní Inka Weissová z Jablonce nad Nisou. Erudovaný badatel a spisovatel Marek Řeháček tentokrát čtenáře potěší svým překladem původně německého textu o Důlních skalách a Kamenné roklí na Ještědu z knihy Rudolfa Kauschky *Wandern und Klettern*, kterou autor dokončil v roce 1923, tedy před 100 lety.

Ivan Rous s Josefem Klomínským popisují výsledky svých výzkumů, které byly zúročeny v geologické mapě Jizerky a jejího okolí, vydané Českou geologickou službou v roce 2023. O nejvyšších stromech České republiky, tedy o douglaskách tisolistých, rostoucích ve stráních nad údolím řeky Kamenice u Vlastiboře, píše Šárka Mazánková z Agentury ochrany přírody a krajiny v Liberci. Lubor Lacina nás již tradičně zve na horskou túru, tentokrát do polské části Jizerských hor. František Křůmal podrobně sepsal osudy paláce Merkur, dnes již neexistující budovy v Jablonci nad Nisou. Exkurzi do dávné historie Jizerských hor, do období, kdy byla součástí panství Redernů, Gallasů, Clam-Gallasů a Desfoursů, čtenáře zavede René Bělohradský, popisující vyznačování hranic jednotlivých panství pomocí hraničních hřebů.

Dva články jsou v této ročence věnovány významným libereckým výtvarníkům. Život a dílo malíře, grafika a pedagoga Jaroslava Švihly, který v roce 2023 oslavil 90. narozeniny, přibližuje čtenářům Libor Dostál, s tvorbou Milana Janáčka, mj. autora ilustrací v *Knize o Jizerských horách* Miloslava Nevrlého, nás seznamuje Zuzana Štěpanovičová. Marek Hofman provede čtenáře životem generála Karla Mrázka, čestného občana města Jablonce nad Nisou, který byl ve 2. světové válce velitelem československé stíhací perutě ve Velké Británii. O opravě sošky Panny Marie, jejím opětovném umístění a vysvěcení na Krásné Máří v Jizerských horách napsal Jiří Růžička. Bohumil Horáček, jednatel Spolku Patron, již tradičně shrnuje

aktivity Patronu v uplynulém roce. K jejich nejvýznamnějším počínům patří oprava cepínu na vrcholu ikonické skály Zvon v Jizerskohorských bučinách.

V další části ročenky najdeme blahopřání Miloslavu Nevrlému, čestnému členovi Jizersko-ještědského horského spolku, k jeho devadesátinám, které sestavil jménem všech členů Pavel Vonička. Na ně navazuje v následujícím příspěvku Vojtěch Mai, který popisuje zhotovení, položení a předání žulové lavičky u Prezidentské chaty v Jizerských horách našemu oslavenci. Tradičně nechybí přehled regionální literatury vydané v roce 2023, který sestavili Pavel Vonička a Marek Sekyra.

V poslední části ročenky nalezneme příspěvky ze spolkového života, výroční zprávu o činnosti i hospodaření, o pracích v terénu i o společných výletech, společenských a kulturních akcích. Nechybí ani poděkování všem partnerům a příznivcům JJHS.

Pavel Vonička

Dotisk publikace *Připomínky zašlých časů*

V roce 2024 vydal JJHS dotisk 2. vydání publikace *Připomínky zašlých časů*. Knihu napsali Miloslav Nevrlý, Marek Řeháček a Otokar Simm a poprvé vyšla v listopadu 2008.

Kulturní a společenské akce

Tradiční ples JJHS

Tradiční ples JJHS proběhl v restauraci U Košků v Liberci – Nových Pavlovicích dne 16. února 2024 od 20 hodin. K tanci i poslechu zahrála kapela Anex a program obohatilo i vystoupení bubenické skupiny Carnaval.

Tradiční spolkový ples opět v sále U Košků

Foto Milan Drahoňovský

T. O. Jizerský bodlák na Slavnostech slunovratu na Lesním koupališti 22. června 2024

Foto Pavel Schneider

Slavnosti slunovratu

Na Lesním koupališti v Liberci se v sobotu dne 22. června 2024 konaly *Slavnosti slunovratu*. Akci organizoval Jizersko-ještědský horský spolek, který ji v podobném formátu pořádá již od roku 2004. Na Lesním koupališti se však slavnosti vloni uskutečnily poprvé, doposud se většina akcí konala u Martinské stěny v Liberci-Kateřinkách. Změna lokality a velmi příjemné počasí přispěly k vysokému zájmu veřejnosti.

Na slavnostech vystoupilo Divadlo Rolnička, které zahrálo dětské představení *Barevná „strašidelná“ pohádka*. Ukázky skotských tanců již tradičně předvedl T. O. Jizerský bodlák. Pro návštěvníky zahrála živá country & bluegrass hudba pod vedením Petra Ferdyše Poldy. Pro návštěvníky bylo připraveno občerstvení ve stánku na Lesním koupališti s pivem Falkenštejn a možnost opékání buřtů na ohništi. Vstupné bylo pouze dobrovolné.

Pavel Schneider

Letní rodinný tábor ve spolupráci se ZO ČSOP Kletr v Lobendavě

V prvním měsíci prázdnin, ve dnech 13.–20. července 2024, se konal již tradiční letní tábor na Lobendavě. Stanový tábor včetně zázemí nám již několik let za symbolickou cenu zapůjčuje ZO ČSOP Kletr, a tak si naši členové se svými dětmi a vnoučaty mohou také vyzkoušet tu pravou tábornickou romantiku.

Hlavním programovým tahem byla opět vypečená táborová hra tentokrát s tématem *Ostrov pokladů - hledání pokladu kapitána Williama Kida*. Rozličné postavičky v oděvu pirátů, bukanýrů a všelijakých dobrodruhů se pachtily s hledáním pokladu, aby se každá večer chlubily se svými úspěchy v Pirátské putyce (táborová jídelna).

Závody ve vynášení sudů piva na vrchol Ještědu, závodníci těsně po startu

Foto Pavel Schneider

Závody ve vynášení sudů s pivem na vrchol Ještědu

V sobotu dne 5. října 2024 pořádal Jizersko-ještědský horský spolek již dvacátý první ročník závodů ve vynášení sudů piva na vrchol Ještědu. Závody se konají s jednou výjimkou pravidelně od roku 2003. Závody ve vynášení sudů piva spočívají jednoduše v tom, že závodníci vynášejí na zádech plné sudy piva (50, 30 nebo 15 litrů) od spodní stanice lanovky na vrchol Ještědu. Jako doplňková disciplína se uskutečnila i kategorie rodič s dítětem v krosně.

Všichni startující i přes sychravé počasí na vrchol zdárně dorazili.

V mužské kategorii 50litrových sudů zvítězil Petr Schneider (vítěz úplně prvního ročníku z roku 2003, vítěz 2020, 2021, 2022 a 2023) v čase 00:45:55, druhý dorazil v čase 00:47:04 Michal Brousil. Třetí v cíli byl Zdeněk Pácha v čase 00:51:05 (držitel rekordu v čase 00:37:00 z roku 2013).

V kategorii 30litrových sudů zvítězil Milan Marhan v čase 00:37:02, druhý skončil Stanislav Novák v čase 00:43:50.

V kategorii rodiče s dítětem v krosně zvítězil Ondřej Kůrka ve velmi dobrém čase 00:25:48.

Ceny a občerstvení pro závodníky věnovala společnost Ještěd, s. r. o. – provozovatel hotelu Ještěd.

Pavel Schneider

Voňavé klobásy – oblíbená pochoutka návštěvníků i na akci Den a noc na Jizerce

Foto Markéta Coufalová

Den a noc na Jizerce 10. 8. 2024

Jizersko-ještědský horský spolek byl znovu osloven ze strany zástupců ČSOP Jizerka, kteří pravidelně pořádají astronomickou akci *Den a noc na Jizerce*, zdali by vypomohl s občerstvením pro návštěvníky akce. Již podruhé jsme tak zajišťovali občerstvení na této zajímavé akci. Jizerské hory jsou rezervací tmavé oblohy a v době konání akce vrcholí přelet meteorologického roje Perseid, které se v noci dají pozorovat i pouhým okem. *Den a noc na Jizerce* navštěvují také odborníci na vesmírná tělesa, na jejichž pozorování si přináší profesionální pozorovací dalekohledy, které si návštěvníci mohli vyzkoušet. Pro návštěvníky bylo připraveno pivo z pivovaru Falkenštejn z Krásné Lípy, klobásy a netradičně také palačinky, kterých obsluha připravila více než 200 kusů.

Michal Vinař

Sklářská slavnost v osadě Kristiánov 7. 9. 2024

Každoroční účast spolkového stánku tradičně nechyběla na sklářské slavnosti v osadě Kristiánov. Stánek s občerstvením a s prodejem spolkovým publikací opět lákal stovky návštěvníků, kteří si vychutnávali lahodné pivo z pivovaru Falkenštejn z Krásné Lípy. Klobásy opět zavoněly, k ochutnání byly i palačinky a velký úspěch měla naše novinka v podobě velkého kotle plného skvělé kapustnice. Slunečné počasí přilákalo na slavnost několik tisíc lidí. Tým členů spolku se s radostí postaral o všechny návštěvníky a těší se na další ročník.

Michal Vinař

Další výlety a exkurze

15. 6. 2024 – výlet do Hořic

19. 10. 2024 – výlet k prameni Jizery

30. 11. 2024 – výlet do vodárny v Ohrazenicích a do pivovaru Rohozec

Členská základna a struktura spolku

Počet členů a jeho změny

V roce 2024 bylo přijato 31 nových členů: Radek Barla, Ivanna Batunová, Marek Batysta, Ondřej David, Jan Dlubal, Hana Eliášová, Miroslav Ferkl, Eva Fuchsová, Lukáš Hájek, Barbora Hájková, Milena Hanyková, Pavla Houšková, Irena Kašeová, Šimon Koucký, Štěpánka Koutecká, Petr Křemen, Karel Liska, Valentina Lisková, Zuzana Mádllová, Anton Malachov, Jan Mikšovský, Iva Mrskošová, Petr Navara, Marek Nevečeřal, Lucie Olyšarová, Jana Oulehlová, Monika Pelcová, Oliver Scholze, Veronika Slobodová, Roman Šmákal, Žaneta Vávrová.

Členství bylo ukončeno na vlastní žádost nebo zaniklo z důvodu neplacení členských příspěvků 18 členům.

V únoru 2024 zemřel dlouholetý člen Jaroslav Meloun.

V březnu 2024 zemřel dlouholetý člen Libor Slavík.

V květnu 2024 zemřel čestný člen Stanislav Zajíc.

K 31. 12. 2024 měl Jizersko-ještědský horský spolek 336 členů, z toho 7 členů čestných.

Výbor

V roce 2024 pracoval výbor JJHS v následujícím složení:

Pavel Schneider	předseda; <i>pschneider@centrum.cz</i>
Michal Vinař	místopředseda; <i>vinar.michal@email.cz</i>
Aleš Kočí	hospodář; <i>koci@zooliberec.cz</i>
Pavčina Voničková	zapisovatel; <i>pajavonickova@seznam.cz</i>
Markéta Coufalová	(od 6. 4. 2024); <i>marketa.coufalova@centrum.cz</i>
Josef Chaloupka	(od 6. 4. 2024); <i>josef.chaloupka@tul.cz</i>
Petr Polda	<i>ferdys.polda@gmail.com</i>
Libor Stejskal	<i>libor.stejskal@seznam.cz</i>
Jakub Šrek	<i>srekj@centrum.cz</i>

Kontrolní komise

Tomáš Klimovič – předseda

Lucie Podhorová

Stanislav Linda

Zaměstnanci

Leoš Vašina – vedoucí kanceláře, realizace projektů a zakázek

Alena Řebíčková – účetnictví, administrativa

Zpráva o hospodaření za rok 2024

MAJETEK	KČ
peníze v hotovosti	30 023
peníze na bankovních účtech	621 933
dlouhodobý hmotný majetek	6 234 679
podíly na ovládaných osobách	200 000
ostatní dlouhodobý majetek finanční	130 000
publikace na skladě	655 546
propagační materiál na skladě, ostatní materiál	9 624
pohledávky	818
závazky, jiná pasiva	- 133 502
nedokončená výroba	193 133
majetek celkem	7 942 254
NÁKLADY	
kancelářské potřeby	11 154
materiál k pracím v terénu	288 266
PHM	55 011
nákup knih a časopisů	13 330
změna stavu výrobků	- 105 588
spotřeba energie – plyn, elektřina, voda	40 880
prodané zboží a propagační materiál	2 630
opravy a údržba – auto a nářadí	27 670
cestovné, stravné, ubytování – brigády	43 211
pohoštění, potraviny	60 318
poštovné, telefon, nájemné, internet, kopírování, software	112 252
subdodávky	888 900
tisk publikací, grafické práce, distribuce publikací	236 695
autorské honoráře	0
nákup drobného majetku	0
kulturní produkce	6 052
nájemné garáží, pozemky, pronájem sálu, různé služby	63 171
převážní a skladové služby, parkovné	15 061
poskytnuté členské příspěvky	1 000
mzdové náklady – zaměstnanci, brigádníci	523 409
zákonné sociální pojištění, zákonné sociální náklady	136 928
silniční daň, dálniční známka, správní poplatky	272
bank. popl., poj. auta, povinné ručení, úroky, ostatní náklady	16 660
odpisy dlouhodobého majetku	880 939
nedokončená výroba	- 193 133
náklady celkem	3 125 088
VÝNOSY	
prodej publikací	183 509
práce v terénu	588 150
reklama, nájemné	86 347
prodej propagačního materiálu	2 588
jiné provozní výnosy, úroky, zúčt. dotované stavby	959 040
sponzorské dary, nadační příspěvky	515 678
členské příspěvky	52 058
dotace provozní	770 952
výnosy celkem	3 158 322
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	
náklady celkem (vč. daně z příjmu)	3 125 088
výnosy celkem	3 158 322
zisk	33 234

